

A 1857/tillväxt

Tekijä Pohjoismaiden vihreä vasemmisto
Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Jäsenehdotus rakennusalalla esiintyvän rikollisuuden torjumiseksi

Ehdotus

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne luovat kansallisen rekisterin, johon kerätään tietoa rakennusalalla toimivista yrityksistä ja jota voidaan hyödyntää julkisissa ja yksityisissä hankinnoissa

että rekisteri sisältää tietoa henkilö- ja yritysverotuksesta, yrityksen tosiasiallisista omistussuhteista, tilinpäätöksestä, aiemmista konkurseista (myös henkilötiedoin), arvonlisäveron ja muiden verojen maksusta sekä veloista julkisen sektorin luotonantajille

että eri Pohjoismailla olisi pääsy toistensa kansallisiin rekistereihin

että nykylainsäädäntöä päivitetään niin, että kansallisten rekisterien luominen ja eri Pohjoismaiden pääsy toistensa rekistereihin on mahdollista

että kaikille yrityksille, myös itsenäisille ammatinharjoittajille, vahvistetaan tilintarkastusvelvoite.

Taustaa

Rakennusalan ammattiliitot Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa ovat pohjoismaisen yhteistyön kautta selvittäneet sosiaalisen polkumyynnin laajuutta ja alan heikkoja työs-kentelyoloja. Esiin on noussut rahanpesuun, ihmiskauppaan, vero- ja maksurikollisuuteen, sosiaalietuuksien väärinkäyttöön, konkurssirikollisuuteen sekä bulvaanien käyttöön liittyviä tapauksia. Samalla nämä alan rikolliset käytännöt ovat levinneet yli maiden rajojen. Viranomaisilla ei ole tällä hetkellä riittäviä välineitä kehityksen seuraamiseksi.

Työmarkkinoilla esiintyvän rikollisuuden torjunnan tehostaminen on Pohjoismaiden yhteisen edun ja hyödyn mukaista. Niin yksityiset kuin julkiset hankintojen tekijät toivovat keinoja, joilla vilpillisesti toimivat yritykset on mahdollista tunnistaa tarjouskilpailuissa. Yhteiskuntamme tai laillisesti toimivat yritykset eivät hyödy työmarkkinoista, jotka perustuvat epätasa-arvoiseen kilpailuun sellaisten toimijoiden kanssa, joiden yrityskulttuuria voidaan verrata mafiatoimintaan.

Pohjoismaiden neuvosto esitti vuonna 2019 kirjallisen kysymyksen Pohjoismaiden hallituksille, jossa se kysyi mahdollisuuksista torjua tehokkaasti työmarkkinarikollisuutta. Vastauksista käy ilmi, että yksittäisten maiden on vaikea puuttua kehitykseen eri aloilla, sillä lainsäädäntö ja käytännöt eivät ole pysyneet rikollisen kehityksen perässä varsinkaan mitä tulee mahdollisuuteen jäljittää näitä yrityksiä Pohjoismaiden rajojen yli. Tässä olisi siis tilaa innovatiiviselle ajattelulle.

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että kaikki Pohjoismaat perustavat rekisterin, johon kerätään tietoa yritysten maksamista veroista, tosiasiallisista omistussuhteista, tilinpäätöksistä, veloista sekä aikaisemmista konkurseista. Tällä hetkellä nämä tiedot kerätään hajautetusti eri viranomaisten toimesta. Rekistereihin kootut tiedot olisivat kaikkien Pohjoismaiden käytössä. Lisäksi kaikille yrityksille, myös itsenäisille ammatinharjoittajille, olisi vahvistettava tilintarkastusvelvoite.

Pohjoismaiden hallitusten tulisi työskennellä tällaisen sopimuksen aikaansaamiseksi sekä kansallisesti että EU:ssa. Samalla Pohjoismaiden tulisi tarkastella kansallista lainsäädäntöään koskien julkisia investointeja Pohjoismaiden ulkopuolella ja laatia toimintasuunnitelmat siitä, miten investoinnit eivät saa vaarantaa ihmisoikeuksia kohdemaassa ja miten niiden tulee suojella kansalaisten luonnonvarojen omistusoikeutta.

Pohjolassa 30. syyskuuta 2020

Christian Juhl (muut)

Daniel Riazat (V)

Freddy André Øvstegård (SV)

Høgne Hoydal (T)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Lorena Delgado Varas (V)

Rasmus Nordqvist (SF)

Sofia Geisler (IA)

Steinunn Þóra Árnadóttir (VG)

Veronika Honkasalo (vas.)